IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

AS Ida-Tallinna Keskhaigla
Ravi 18, 10138 Tallinn
Rg-kood 10822068
Tel 666 1900
E-post info@itk.ee
www.itk.ee

Lühinägevuse atropiinravi

Käesoleva infolehe eesmärgiks on selgitada patsiendile ja/või tema eestkostjale lühinägevust pidurdava atropiinravi olemust, näidustusi ja riske.

Lühinägevus ehk müoopia on seisund, mille puhul on häiritud kaugel olevate objektide selge nägemine.

Atropiinravi toime

Uuringutega on tõestatud, et atropiini silmatilkade kasutamine aeglustab lühinägevuse süvenemist (edasiarenemist). Selle efekti tekkemehhanism on teadmata. Arvatakse, et atropiin toimib silmapõhjas retseptoritele, mis kontrollivad silma kasvu. Uuringud näitavad, et atropiinravi tulemusena võib lühinägevuse edasiarenemine aeglustuda kuni 60%. See on tänapäeval kõige efektiivsem ravimeetod lühinägevuse arengu pidurdamiseks. Maailmas kasutatatakse lühinägevuse pidurdamiseks ka ortokeratoloogiat ehk spetsiaalseid kõvasid kontaktläätsesid ja spetsaalseid multifokaalseid pehmeid kontaktläätsesid, millel on samuti uuringutes näidatud head ravitulemused, kuid mille efektiivsus on väiksem kui atropiinravil.

Atropiini silmatilgad laiendavad pupilli ja vähendavad silma kohanemisvõimet.

Atropiinravi tehakse silmaarsti näidustusel ja jälgimisel. Kui patsiendi silma iseloomustavad suurused (eeskätt AL-*axial lenght* ehk silma teljepikkus, ja tsüklopleegiline SER –*spherical equivalent refracion* ehk sfääriline ekvivalentrefraktsioon) on ealisest normist erinevad ning viitavad lühinägevusele ja selle tõenäolisele süvenemisele, siis on näidustatud atropiinravi.

Atropiinravi silmatilkadega on igapäevane. Alalau ja silma vahele ehk konjunktiivikotti tilgutatakse üks tilk ravimit igal õhtul samal kellaajal. Imendumise vähendamiseks võib suruda sõrmega alumise pisarapunkti peale. Enne atropiinravi alustamist juhendab silmaarst või silmaosakonna õde Teid ravimit manustama. Atropiinravi kestab seni, kuni lühinägevuse süvenemine seiskub. Lühinägevuse loomulik süvenemine kestab tavaliselt umbes 15. eluaastani, millest edasi silm enam ei kasva.

Atropiinravi ajal tuleb käia regulaarselt arsti vastuvõttudel. Esimesel vastuvõtul küsitletakse raviga toimetuleku kohta ning uuritakse kõrvaltoimeid. Edasistel vastuvõttudel uuritakse ravimi toimimist, kõrvaltoimeid ning nõustatakse vastavalt vajadusele. Vastuvõttudevahelisel perioodil tekkivate probleemide korral saate küsida nõu, kirjutades muoopia [at] itk.ee (muoopia[at]itk[dot]ee).

Kõrvaltoimed

Atropiinravi kõrvaltoimed on seotud kasutatava ravimi kontsentratsiooniga ja sõltuvad kasutuskestusest. Mida tugevam on atropiini kontsentratsioon ravimlahuses (≥ 0,5%), seda suurem on kõrvaltoimete risk. Nõrgema kontsentratsiooniga (0,01%, 0,05%) atropiini silmatilkade kõrvaltoimete risk on oluliselt väiksem, kui tugevama kontsentratsiooniga atropiini silmatilkade korral.

Sagedasemad kõrvaltoimed:

- Fotofoobia ehk valgusekartus. Esineb 4%-l patsientidest 0,01% silmatilkadega.
- Lugemisprobleemid kohanemishäirest. Esineb 2%-l patsientidest 0,01% silmatilkadega.

Lühinägevuse ja atropiinravi kohta leiate lisainformatsiooni www.itk.ee/muoopia.

ITK1041

Käesoleva infomaterjali on kooskõlastanud silmakliinik 01.01.2025. a